

Καλάβρυτα: Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Αγία Σοφία, το κέντρο της Χριστιανοσύνης»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καλαβρύτων και Αιγιαλείας

Υπό την αιγίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Καλαβρύτων και Αιγιαλείας θα πραγματοποιηθεί στη μαρτυρική πόλη των Καλαβρύτων, 4 με 6 Νοεμβρίου 2022, το 10^ο Διεθνές Συνέδριο του StudiumHistoricorumEcclesiasticorum, με θέμα: «Αγία Σοφία**: το κέντρο της Χριστιανοσύνης».**

Το Διεθνές Συνέδριο του **Studium Historicorum Ecclesiasticorum** πραγματοποιείται με τη σύμπραξη καθηγητών του Τμήματος Θεολογίας, της **Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ** και του **Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού** της Θεολογικής Σχολής του **ΑΠΘ**.

Στόχος είναι η δημιουργία φυτωρίου νέων επιστημόνων, που διακρίνονται για το ιδιαίτερο ενδιαφέρον τους στο γνωστικό αντικείμενο της *Εκκλησιαστικής Ιστορίας*, εμψύχοντας πνεύμα συνεργασίας μεταξύ τους και παραχωρώντας βήμα για την προβολή της έρευνάς τους. Μέχρι σήμερα έχουν διοργανωθεί περισσότερα από 12 Συνέδρια και Συναντήσεις. Στο Συνέδριο θα συμμετάσχουν περισσότεροι από 40 Καθηγητές Πανεπιστημίου της Ελλάδας και του Εξωτερικού, ερευνητές, μεταπτυχιακοί και προπτυχιακοί φοιτητές.

Στις εργασίες του Συνεδρίου, που θα αρχίσουν την Παρασκευή 4 Νοεμβρίου, στις 7:30 π.μ., την έναρξη θα κηρύξει ο Σεβασμιώτατος **Μητροπολίτης Καλαβρύτων**

X STUDIUM HISTORICORUM ECCLESIASTICORUM

4-6 Νοεμβρίου 2022, Καλάβρυτα

Πρόγραμμα Συνεδρίου

«Άγια Σοφία, τὸ κέντρο τῆς Χριστιανοσύνης»

† Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας
† Ἐθνικὸ καὶ Καποδιστριακὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Τερώνιμος
 Ἰωάννης Παναγιωτόπουλος, Ἀν. Καθηγητής, ΕΚΠΑ.
 π. Ἀντώνιος Μπαφαλούκος, μεταδoκταριακὸς ἐρευνητής, ΕΚΠΑ.
 π. Κωνσταντῖνος Μητρόπουλος, ΜΔΕ, ΕΚΠΑ.
 Ζαχαρίας Γκιωργούσης, δημοσιογράφος.
 Κωνσταντῖνος Ἰωαννίδης, ὑπ. ΜΔΕ, ΑΠΘ.
 Ἠλίας Σβάβρας, ὑπ. ΜΔΕ, ΑΠΘ.
 Παναγιώτης Σκαλοῦας, φοιτητής, ΕΚΠΑ.

X | STUDIUM HISTORICORUM ECCLESIASTICORUM

Χαιρετισμός

τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Τερωνύμου.

Ἀγαπητοὶ Σύνεδροι,

ὡς Ποιμενάρχης τῆς ἱστορικῆς Μητροπόλεως Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας σᾶς ὑποδέχομαι μὲ μεγάλη χαρά, καθὼς ἀσμένως ἀποδέχθηκα τὴν πρόταση στὴν Μητροπολὶ μας καὶ ἰδιαίτερως στὴν μαρτυρικὴ πόλη τῶν Καλαβρύτων νὰ φιλοξενηθεῖ ἡ 10^η Διεθνῆς Συνάντηση τοῦ *Stodium Historicum Ecclesiasticorum*, μὲ τὸ πῶ ἀγαπητὸ γιὰ ἐμᾶς θέμα, «*Ἁγία Σοφία: τὸ κέντρο τῆς Χριστιανοσύνης*».

Ἡ μετατροπὴ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας σὲ ἑξαμί, εἶναι μιὰ πρόκληση ποὺ μᾶς γέμισε θλίψη. Πολὺ περισσότερο ὅταν συμπληρώνονται 100 ἔτη ἀπὸ τὸν ξερίζωμὸ τοῦ Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Δίνουμε λοιπὸν, τὸ τόπο μας καὶ τὴν εὐλογία ἐγκριτοὶ ἐπιστήμονες καὶ νέοι ἐρευνητὲς νὰ ἀναπτύξουν τὸ λόγο τους, προσφέροντας πνευματικὴ μέθεξη καὶ γνώση σὲ ὅλους μας.

Παρασκευή, 4 Νοεμβρίου 2022

Παύσαντρο Παλαιστοτικό Κέντρο Καλαβρύτων

Έναρξη Έργασιών του Συνεδρίου

Χαιρετισμοί:

19:30 20:00

- **Ιωάννης Παναγιωτόπουλος**, Άν. Καθηγητής της Γενικής Εκκλησιαστικής Ιστορίας, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ.
- **Κωνσταντίνος Δέρβος**, Πρόεδρος Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.
- **Αθανάσιος Παπαδόπουλος**, Δήμαρχος Μαρτυρικής Πόλεως Καλαβρύτων.

Κήρυξη έναρξης έργασιών του Συνεδρίου:

- Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καλαβρύτων και Αιγιαλείας κ. **Γερώνυμος**.

1η Συνεδρία

Προεδρεύων: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καλαβρύτων και Αιγιαλείας κ. **Γερώνυμος**.

- Άρχιμ. Αρίσταρχος Γκρέκας , Έπ. Καθηγητής, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ: <i>Ὁ Ναός τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας καὶ ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ</i> .	20:00	20:20
- Συζήτηση .	20:20	20:40

X STUDIUM HISTORICORUM ECCLESIASTICORUM

Σάββατο, 5 Νοεμβρίου 2022

Παύσαντρο Παλαιστοτικό Κέντρο Καλαβρύτων

2η Συνεδρία.

Προεδρεύων: **Ιωάννης Παναγιωτόπουλος**, Άν. Καθηγητής, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ.

- Άλεξάνδρα Βασιλοῦ , φοιτήτρια, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ: <i>Ἡ ἀνέγερση τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀγίας Σοφίας καὶ τὰ ἐγκαίνια τοῦ 360</i> .	10:00	10:15
- Κωνσταντίνος Ἰωάννιδης , ὑπ. ΜΔΕ, Τμήμα Κοινωνικῆς Θεολογίας & Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ, ΑΠΘ: <i>Ἡ σημασία καὶ ἡ προέλευση τοῦ ὀνόματος τοῦ Ναοῦ τῆς «Ἀγίας Σοφίας»</i> .	10:15	10:30
- Ἡλίας Σθάρνας , ὑπ. ΜΔΕ, Τμήμα Κοινωνικῆς Θεολογίας & Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ, ΑΠΘ: <i>Ἡ ἀνέγερση τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας (532-537) ἀπὸ τὸν Ἰουστινιανό (527-565)</i> .	10:30	10:45
- Συζήτηση .	10:45	11:00
- Διάλειμμα .	11:00	11:30

3η Συνεδρία.

Προεδρεύων: **Άρχιμ. Αρίσταρχος Γκρέκας**, Έπ. Καθηγητής, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ.

- Εὐάγγελος Χαμπιλίδης , φοιτητής, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ: <i>Ἡ ἀλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1204) στὴ διάρκεια τῆς Δ' Σταυροφορίας καὶ οἱ συνέπειές της</i> .	11:30	11:45
- Μαρία Κυρόσιου , φοιτήτρια, Τμήμα Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ Θρησκευτολογίας, ΕΚΠΑ: <i>Ἡ ἐπαναλειτουργία τῆς Ἀγίας Σοφίας ὡς Ναοῦ τῶν Ὁρθοδόξων καὶ ἔδρα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (1261)</i> .	11:45	12:00
- Χρῆστος Βαττίης , ὑπ. ΜΔΕ St. Anselmo, Italy: <i>Τὸ «Τυπικὸν» τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας (Cod. Patmiacus 266)</i> .	12:00	12:15
- Συζήτηση .	12:15	12:30

4η Συνεδρία.

Προεδρεύων: **Στέφανος Εὐθυμιάδης**, Καθηγητής, ΑΠΚυ.

- Φώτιος Ἀποστόλος , Έπ. Καθηγητής, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ: <i>Ἡ Ἀγία Σοφία τῶν Λατίνων</i> .	12:30	13:00
- Συζήτηση .	13:00	13:15

Έσπερινός

Μητροπολιτικός Τερός Ναός Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καλαθρόντων

Πολύκεντρο Πολιτιστικό Κέντρο Καλαθρόντων

5η Συνεδρία.

Προεδρεύων: Φώτιος Άποστολός, Έπ. Καθηγητής, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ.

- Παναγιώτα Νικολαΐδου, υπ. ΜΔΕ, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ: Γενική περιγραφή τῆς Ἀγίας Σοφίας.	18:30	18:45
- Νικήτας Σταματελόπουλος, ΜΔΕ τοῦ ΕΚΠΑ: Ἡ παρουσία τοῦ Γρηγορίου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Θεολόγου στήν «Ἀγία Σοφία».	18:45	19:00
- Μαρία - Ἑλένη Ἀλεξιάδου, υπ. Δρ. Πανεπιστήμιο Κρήτης: Ἡ τιμὴ τῶν ἀσκητῶν τῆς Ἀνατολῆς στήν Ἀγία Σοφία: οἱ ἐπιρροές τοῦ Λεωμεωνίου τοῦ Ἰωάννη Μόσχου στό Συναξάριο Κωνσταντινουπόλεως.	19:00	19:15
- Συζήτηση.	19:15	19:30
- Διάλειμμα.	19:30	19:45

6η Συνεδρία.

Προεδρεύων: Ἑλένα Παννακοπούλου, Ἀν. Καθηγήτρια, Τμήμα Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ Θρησκευολογίας, ΕΚΠΑ.

- Γεώργιος Τοιμπούκης, Δρ. ΕΚΠΑ: Οἱ παραστάσεις τῶν αὐτοκρατορῶν στήν Ἀγία Σοφία.	19:45	20:00
- Νικόλαος Κατσκούλης, υπ. Δρ. Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ: Ἡ Προβολή τῆς Ἀγίας Σοφίας στή Χρονογραφία τοῦ Μανασῆ.	20:00	20:15
- πρωτοπρεσβύτερος Ἀντώνιος Μπαφαλούκος, μεταδιδακτορικός ἐρευνητής, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ: Ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία ὡς κέντρο ἱεραποστολικῆς δράσης.	20:15	20:30
- Συζήτηση.	20:30	20:45

X

STUDIUM HISTORICORUM ECCLESIASTICORUM

Κυριακή, 6 Νοεμβρίου 2022

Θεία Λειτουργία

Τερά καὶ Ἱστορική Μονή Ἀγίας Λαύρας

Πολύκεντρο Πολιτιστικό Κέντρο Καλαθρόντων

7η Συνεδρία.

Προεδρεύων: Ἀρχιμ. Ἀρίσταρχος Γκρέκας, Έπ. Καθηγητής, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ.

- Μαντῶ Βουρνάζου, υπ. ΜΔΕ, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ: Ὁ ρόλος τοῦ «Οἰκονόμου» τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας.	11:00	11:15
- Παναγιώτης Σκαλιτοῦς, φοιτητής, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ: Τὰ θυρανοίξια τῆς Ἀγίας Σοφίας τοῦ 843: ἡ σημασία τους.	11:15	11:30
- Ἀνδρέας Καραπιδάκης, φοιτητής, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ: Ὁ οἰκουμενικός πατριάρχης Μαγιάλ Κηρουαίριος καὶ ἡ παρουσία του στό ναό τῆς Ἀγίας Σοφίας.	11:30	11:45
- Συζήτηση.	11:45	12:00
- Διάλειμμα.	12:00	12:15

8η Συνεδρία.

Προεδρεύων: Ἰωάννης Παναγιωτόπουλος, Ἀν. Καθηγητής, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ.

- Εὐστράτιος Ἀδάμης, υπ. Δρ. Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ: Ὁ Ναός τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας στίς δύο Μεγίστες Συνόδους τοῦ Θ' αἰώνα.	12:15	12:30
- Ἑλένα Παννακοπούλου, Ἀν. Καθηγήτρια, Τμήμα Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ Θρησκευολογίας, ΕΚΠΑ: Σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας σύμφωνα μέ τόν «Θεῶ Τύπος» τοῦ Ἰουστινιανοῦ.	12:30	13:00
- Συζήτηση.	13:00	13:15

Λήξη ἐργασιῶν τοῦ X Studium Historicorum Ecclesiasticorum

Τερά Μονή Μεγάλου Σπηλαίου

7* Διεθνής Συνάντηση της Ανάφης, «Τό Ρωμαϊκό Μιλάνο τῶν Χριστιανῶν», 23-28 Αὐγούστου 2017, Ἱερὰ Μονή Παναγίας Καλαμώτισσας (Μονή Ζωοδόχου Πηγῆς) Ἀνάφης.

8* Διεθνής Συνάντηση τοῦ Studium Historicorum Ecclesiasticorum, «Βενετία, ἡ νέα Ἀλεξάνδρεια», 30 Αὐγούστου – 2 Σεπτεμβρίου 2018, Ἱερὰ Μητρόπολη Παροναξίας, Νάξος.

9* Διεθνής Συνάντηση τοῦ Studium Historicorum Ecclesiasticorum, «Ἡ Ἰωάννεις Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς», 26-29 Ὀκτωβρίου 2019, Ἱερὰ Μητρόπολη Μεσσηνίας, Καλαμάτα.